



KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Katedra/Ústav: Ústav dějin křesťanského umění

Posudek vedoucího/vedoucí bakalářské práce

jméno vedoucího/vedoucí Mgr. Mgr. Kornélia Kolářová Takácsová, Th.D. et Ph.D.

Autor/autorka práce: MgA. Gabriela Zelenková
 Studijní program/obor: Obecná teorie a dějiny umění a kultury, Dějiny kře
 Název práce: Dvojité kláštery klarisek a minoritů na území Střední Evropy ve
 13. století. Typologie architektury, fundace královských princezen a dobový kontext na
 příkladech klášterů zejména v Praze a Vratislavi
 Vedoucí práce: Mgr. Mgr. Kornélia Kolářová Takácsová, Th.D. et Ph.D.
 Rozsah práce: Počet znaků (včetně mezer): 136 524 včetně mezer

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými přípomínkami	splňuje s výhradami	nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

Zpracování příloh	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Celková typografická úprava	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Práce stanovených cílů dosahuje	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
C. Průběh zpracování práce				
	ano		ne	
Autor/ka pravidelně konzultovala s vedoucím práce	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>		
Autor/ka přicházela se samostatnými tvůrčími podněty	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>		

2. Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy))

Předložená bakalářská práce se věnuje složité problematice ženských klášterů ve střední Evropě ve 13. století se zvláštním zaměřením na pražský Anežský klášter a klášter klarisek ve Vratislavi. Problematice ženských klášterů se v posledním období věnuje velká pozornost z řad domácích i zahraničních odborníků. G. Zelenková se po představení nejvýznamnějších pramenů týkajících se Anežského kláštera v Praze a dalších relevantních klášterů (zejména kláštera klarisek ve Vratislavi, s. 9-11) dostává k důkladnému představení této bohaté sekundární literatury (s.12-20). Zde věnuje pozornost nejdříve české a polské literatuře a následně pak pracuje s odbornou literaturou zahraniční (např. dílům od J. Hamburger, C. Jäggi, W. Schlenkluhn).

K tomu, aby zvolené téma mohlo být uceleně zpracováno, bylo nutné lépe porozumět společensko-historickému kontextu zejména ve 13. století, a to se zvláštním zřetelem na ženské klášterní fundace, na fenomén žebravých řádů a jejich vztahu ke svým ženským větvím a na ženské fundátory z významných dynastií středoevropského regionu (sv. Anežka Česká, Anna Slezská, atd.). Tomu je věnována kapitola 3. (s. 21-32).

Následně se na pozadí těchto souvislostí G. Zelenková ve své bakalářské práci zaměřila na fenomén dvojitých klášterů v kapitole, která je logicky dobře strukturovaná (kapitola 4, s.32-40). Zde autorka prokázala dobré seznámení s problematikou dvojitých klášterů, a to důkladným historickým vhladem do problematiky (tento fenomén je znám již od 4. století) a definicí dvojitého kláštera včetně požadavků, které tyto kláštery měly splňovat z pohledu liturgického (o duchovní zajištění v klášteře se měli starat mniši) a také z pohledu soužití mužské a ženské větve daného řádu.

Až poté (5. kapitola, s.40-50) se G. Zelenková mohla zaměřit na tzv. dvojité kláštery na našem území. V této kapitole představuje všechny relevantní příklady z našeho území, přičemž věnuje samostatnou podkapitulu Anežskému klášteru (podkapitola 5.1.; s. 41-50). Autorka práce představila stavebně historický vývoj areálu a také samotný konvent. Zde je nutné podotknout, že se úplně nepodařilo přehledné rozčlenění popisu klášterního areálu od jeho stavebně historického vývoje, případně formálních souvislostí s dalšími stavbami v daném regionu. Následující podkapitola (s. 50) je věnovaná stručnému představení dalších klášterních areálů ve Znojmě, Chebu, Opavě a v Českém Krumlově.

Příklady klášterů klarisek a menších bratří ve Slezsku a Uhrách autora představuje v kapitole 6 (s. 51-61). Zde věnuje – jak již název práce naznačuje – větší pozornost klášteru klarisek ve Vratislavi (podkapitola 6.1, s. 52-59) a její zakladatelce, Anně Slezské, přičemž G. Zelenková poukazuje na fundátorské aktivity Anny a její soustředění na mendikantské řehole. Následně je pak věnován oddíl samotnému popisu kláštera klarisek situovaného mezi kláštery minoritů a křižovníků. Autorka otevírá otázku (na základě dobré znalosti odborné literatury o klášteře), nakolik je legitimní v případě vratislavského příkladu mluvit o dvojitém klášteře, nebo spíše o sousedících klášterních areálech, což bylo dáno tím, že zde klášter klarisek vnikl již vedle existujícího kláštera minoritů v městské zástavbě. I v tomto případě poněkud zapadl samotný popis kláštera klarisek kvůli zvolenému členění podkapitoly. Další podkapitola (6.2.; s. 59-61) stručně představuje další příklady diskutovaných typů klášterů ve Slezsku a Uhrách.

G. Zelenková následně v závěru práce správně poukazuje na významné role fundátorek a jejich zakladatelské záměry v souladu se soudobou spiritualitou. Zde autorka dokazuje, že se jí podařilo dobře proniknout do vlastních důvodů, proč tyto kláštery vznikaly. Následně pak srovnává pražský klášterní areál s klášterním areálem ve Vratislavi a správně poukazuje na odlišnou výchozí situaci při stavbě kláštera klarisek ve Vratislavi. Zde klášter nevzniká společně se mužskou částí konventu, ale již při stojícím klášteře minoritů. Přesto lze se závěrem autorky souhlasit, že při vzniku vratislavského kláštera klarisek – dnes již bohužel barokně přestavěného – hrála významnou roli fundace Anežský České v Praze.

Přes všechny menší výtky je nutné konstatovat, že G. Zelenková ve své práci ukázala hlubokou znalost problematiky ženských klášterů a okolností jejich vzniku. Pracovala s odbornou literaturou ve čtyřech jazycích, říčemž neopomněla žádnou významnou ani zahraniční literaturu.

Proto práci jednoznačně doporučuji k obhajobě.

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

--

Doporučení práce k obhajobě	doporučuji
------------------------------------	-------------------

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 14.6.2022

Podpis: